

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 15.05.2023, klo 09:04 - 10:21

Paikka Koukkuniemen Juhlatalon kabinetti, Ahlgrenin puistokuja 5, Tampere

Käsitellyt asiat

§
25 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§
26 **Pöytäkirjantarkastajat**

§
27 **Läsnäolo- ja puheoikeudet**

§
28 **Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman toteutuminen tammi-
maaliskuu 2023**

§
29 **Periaatteet palvelutuotannon laatutavoitteiksi**

§
30 **Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Anna Kontula, puheenjohtaja
Hanna Holma, 1. varapuheenjohtaja
Reeta Ahonen
Aila Dünder-Järvinen
Merja Litmanen
Henrik Löfberg
Pasi Viitasalo
Lisa Wesin

Muut saapuvilla olleet

Emilia Tomminen, Hallintoassistentti, sihteeri
Marika Järvinen, Kehittämispäällikkö
Kirsi Sario, Projektipäällikkö
Arto Ranta, Strategiajohtaja, poistui 10:13
Tuukka Salkoaho, Integraatiojohtaja
Päivi Tryyki, Johtaja
Katja Uitus-Mäntylä, Palvelupäällikkö, saapui 09:10, poistui 09:48
Pia Lepistö, Hallintoassistentti

Poissa

Arto Haveri
Perttu Jussila
Joni Kumlander

Allekirjoitukset

Anna Kontula
Puheenjohtaja

Emilia Tomminen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.05.2023

16.05.2023

Lisa Wesin
Pöytäkirjantarkastaja

Reeta Ahonen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 18.5.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 25

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista asiakkuus- ja laatujaoston kokoukseen 15.5.2023 on toimitettu sähköisesti 10.5.2023. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 10.5.2023 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 10.5.2023.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tryyki, JOHTAJA

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 26

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimielin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tryyki, JOHTAJA

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat: Lisa Wesin ja Reeta Ahonen.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Lisa Wesin ja Reeta Ahonen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 27

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tryyki, JOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksessa.

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden esittelijän sosiaali- ja terveysjohtajan Taru Kuosmasen sijaiselle ikäihmisten ja vammaisten palveluiden palvelulinjajohtajalle Päivi Tryykille
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden tämän kokouksen ajaksi hallintoassistentti Emilia Tommiselle ja nimetä hänet samalla kokouksen sihteeriksi.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden tämän kokouksen ajaksi hallintoassistentti Pia Lepistölle
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden § 28 ajaksi valvonnan ja asiamiestehtävien palvelupäällikkö Katja Uitus-Mäntylälle

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 28

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman toteutuminen tammi- maaliskuu 2023

10008/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Katja Uitus-Mäntylä

katja.uitus-mantyla@pirha.fi

PALVELUPÄÄLLIKKÖ

Liitteet

1 Valvontayksikön_suuriteraportti_tammi-maaliskuu_2023

Taustaa

Hyvinvointialueen on järjestämisvastuuseensa kuuluvana tehtävänä valvottava ja ohjattava järjestämisvastuullaan olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palveluntuottajia (sote-valvonta). Aluevaltuusto on hyväksynyt 16.1.2023, § 9 osana Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman vuosille 2023–2024. Omavalvontaohjelman mukaisesti palvelunjärjestäjän keskeisenä tehtävänä on varmentaa järjestämisvastuunsa toteuttaminen. Järjestämisvastuu varmennetaan järjestäjän omavalvontaohjelman mukaisella laadunkehittämisellä ja itsearvioinnilla (Strategisen ohjauksen tehtäväalue) sekä oman ja hankitun sosiaali- ja terveystalouden valvonnalla (Tukipalveluiden tehtäväalue). Pirkanmaan hyvinvointialueella sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon valvonnasta ja ohjauksesta vastaa valvonta- ja asiamiestehtävät vastuualue.

Pirkanmaan hyvinvointialueella sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon valvonnasta ja ohjauksesta vastaa valvonta- ja asiamiestehtävät vastuualue. Valvontayksikön suuriteraportti tammi-maaliskuulta 2023 on jaoston oheismateriaalina.

Valvontasuunnitelman mukaisesti valvontayksikkö kartoittaa vuoden 2023 aikana hyvinvointialueen palveluyksiköiden (oma tuotanto ja ostopalvelut) omavalvontasuunnitelmien lainmukaisuutta, laadullista riittävyttä ja toteutumista. Vuonna 2023 tarkastetaan kaikki ympärivuorokautista hoivaa antavat sosiaalihuollon palveluyksiköt. Näitä on Pirkanmaan hyvinvointialueella 364 (oma tuotanto ja ostopalvelut). Muiden palveluyksiköiden suunnitelmallinen valvonta painottuu seuraaville vuosille.

Valvontayksikön toiminnan käynnistyminen

Valvontayksikön valvonta-asiantuntijat ovat aloittaneet työssään porrastetusti pääasiassa tammikuun aikana. Valvonta-asiantuntijoiden 15 vakanssista oli maaliskuun loppuun mennessä täytetty 13. Kahden vielä täyttämättä olevan vakanssin rekrytoinnit on käynnistetty maaliskuussa ja henkilöt aloittavat työssään huhtikuussa.

Tammikuussa valvontayksikön toiminnan painopisteenä on ollut uuden henkilöstön perehdyttäminen, valvonta-asiantuntijoiden tehtäviin liittyvien toimintaprosessien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

luominen sekä erilaisen valvonnan käyttöön tulevan kirjallisen materiaalin laadinta. Valvonta-asiantuntijoille on lisäksi hankittu 5 op:n laajuinen hyvän hallinnon verkkokoulutus, joka jokaisen työntekijän tulee suorittaa. Koulutuksen suorittaminen on aloitettu tammikuussa.

Tammi-helmikuussa on kartoitettu soveltuvia toimitiloja valvonta- ja asiamiestehtävien vastuualueen käyttöön. Muutto tiloihin on tapahtunut maaliskuun alkupuolella.

Valvontatyön käyttöön tarkoitettua Sotevati-järjestelmään kehitettiin Pirsote-hankkeessa ja hanke päättyi vuoden 2022 lopussa. Järjestelmää ei saatu hankeaikana täysin toimintavalmiiksi. Vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä on selvitetty järjestelmän kehittämisen ja käyttöönoton jatkamista Pirkanmaan hyvinvointialueen. Tästä olisi kuitenkin syntynyt hyvinvointialueelle merkittäviä taloudellisia kustannuksia, joten kehittämistyöstä järjestelmän osalta on luovuttu. Maaliskuussa on tehty kartoitusta muista mahdollisista järjestelmistä ja käynnistetty hankinta.

Valvontasuunnitelman mukainen toiminta

Luvanvaraisten sosiaalihuollon yksiköiden ohjaus- ja valvontakäynnit on aloitettu pääasiassa helmikuussa. Suunnitelman mukaisia valvontakäyntejä ympärivuorokautista hoivaa antaviin sosiaalihuollon palveluyksiköihin on tehty tammi-maalikuussa yhteensä 53. Pääasiassa alkuvuoden käynnit ovat kohdistuneet ostopalveluina tuotettaviin palveluihin. Yksiköistä seitsemässä toiminta on ollut vaatimusten mukaista, vähäisiä puutteita on ollut 39 yksikössä ja seitsemässä yksikössä toiminnassa on ollut vaatimusten vastaisuutta. Vähäisten puutteiden johdosta valvontayksikkö on antanut pääasiallisesti neuvontaa ja ohjausta. Toiminnassa havaituista vaatimusten vastaisuuksista on toimintayksikölle seurannut epäkohdista riippuen erilaisia jatkotoimenpiteitä (mm. korjauskehotus).

Ohjaus- ja valvontakäynneillä havaitut puutteet ovat kohdistuneet pääasiassa seuraaviin asioihin:

- omavalvontasuunnitelmien sisältö
- henkilöstön rakenne ja riittävyys
- lääkehoito

Muu valvontatoiminta

Valvontayksikköön tulleiden palautteiden ja epäkohtailmoitusten perusteella on tehty muita valvonta- ja ohjauskäyntejä sosiaalihuollon yksiköihin viisi. Käynnit on toteutettu ennalta ilmoittamatta. Uusien toimintayksiköiden lupatarkastuksia on tehty neljä ja ilmoituksenvaraiseen palvelutoimintaan liittyviä käyntejä kaksi.

Aluehallintovirastolta saapuneita epäkohtailmoituksia ja omavalvonnalliseen käsittelyyn siirrettäviä asioita on tullut valvontayksikköön yhteensä 16. Ilmoituksista yhdeksän on koskenut ostopalveluita ja seitsemän hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa.

Valvontayksikkö vastaa uusien yksityisten sosiaalipalveluiden ilmoitusten käsittelystä Pirkanmaalla. Aluehallintovirastoon rekisteröitävistä palveluista on tehty 14 lausuntoa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ja hyvinvointialueen omaan tukipalveluiden rekisteröintiin liittyviä ilmoituksia on käsitelty 26. Ilmoitusten käsittelyssä erityisenä haasteena on ollut ilmoitusten puutteellisuus, joka on lisännyt käsittelyyn kuluva työmäärää ja aikaa.

Yhteistyö, ohjaus ja neuvonta

Sote-palvelutuotannon kanssa on pidetty pääasiassa sopimustenmukaisuuden valvontaan liittyvissä asioissa kokouksia viisi. Lisäksi valvontayksikön toimintaa on käyty esittelemässä palvelulinjojen laajennetuissa johtoryhmissä ja nämä käynnit jatkuvat edelleen. Hyvinvointialueen sisällä valvontatoiminnan ja sote-palvelutuotannon toimintakäytäntöjä ja prosesseja on käyty läpi. Osa toimintakäytännöistä on saatu jo melko pitkälle sovittua. Suurella hyvinvointialueella erilaisten omavalvonnan toimintakäytäntöjen määrittäminen ja toimeenpano vaativat kuitenkin erityisesti palvelutuotannolta paljon työtä.

Valvontasuunnitelmaan on kirjattu tavoitteena, että valvonta- ja asiamiestehtävien vastuualue järjestää vuoden aikana kolme ohjaustilaisuutta palveluntuottajille. Käytännön toiminnassa esiin tulleet asiat ja kysymykset ovat osoittaneet, että tilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä oman sote-palvelutuotannon kanssa on toimivampi vaihtoehto kuin vain valvonnan järjestämät tilaisuudet. Ensimmäinen palvelutuotannon järjestämä tilaisuus palveluntuottajille on tulossa huhtikuussa ja tilaisuudessa käsitellään myös valvonta-asioita.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisen tammi-maaliskuulta 2023.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että kuultiin asiantuntijana valvonnan ja asiamiestehtävien palvelupäällikköä Katja Uitus-Mäntylää, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Puheenjohtaja esitti, että jaosto uudistaa huolensa valvontaresurssien riittävydestä. Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että teknisenä korjauksena liite "Valvontayksikön suoriteraportti tammi-maaliskuu 2023" muutettiin julkiseksi.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- merkitä tiedoksi kuullun sosiaali- ja terveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisen tammi-maaliskuulta 2023.

Lisäksi jaosto uudistaa huolensa valvontaresurssien riittävydestä.

Tiedoksi

Palvelulinjajohtajille

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 29

Periaatteet palvelutuotannon laatutavoitteiksi

11057/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Kirsi Sario

kirsi.sario@pirha.fi

PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ

Liitteet

1 Palvelutuotannon laatutavoitteet

Asiakkuus- ja laatujaosto kävi kokouksessaan 19.9.2022 § 38 lähetekeskustelun oman tuotannon ja ostopalvelujen laatutavoitteiden periaatteista. Jaosto totesi keskustelussa, että laatutavoitteiden tulee olla samat omalle palvelutuotannolle ja ostopalveluille.

Hyvinvointialueen on järjestämisvastuunsa nojalla huolehdittava siitä, että sen vastuulla oleva väestö saa hyvinvointialueella palvelut yhdenvertaisesti. Hyvinvointialue vastaa järjestettävien palvelujen tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioiden.

Palvelun keskeisiä laatukriteerejä ovat mm. potilasturvallisuus, asiakkaan ja potilaan oikeudet ja osallisuus, henkilöstön pätevyysvaatimukset ja henkilöstömitoitukset sekä toimivat yhdyspinnat palvelun käyttäjien muihin palveluihin.

Hyvinvointialueen on hankinnoissaan huomioitava myös palvelujen laatuun ja jatkuvuuteen liittyvät tekijät. Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelmassa kuvataan keskeiset periaatteet asiakkaiden palvelujen hankinnassa. Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan välisessä sopimuksessa on sovittava muun muassa hankittavien palvelujen sisällön, määrän ja laadun toteuttamisesta. Yhdenvertaisuusvaatimuksen täyttämiseksi palvelukuvausten tulee olla yhdenmukaiset hyvinvointialueen omassa tuotannossa sekä ostopalveluissa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on määritellyt osalle palveluista laatuvaatimuksia. Lisäksi kansallisessa asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiassa, Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa ja omavalvontaohjelmassa on palvelujen laatua ja asiakas- sekä potilasturvallisuutta varmistavia vaatimuksia.

Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelustrategia sisältää palvelulupauksena ”*Pidämme yhdessä huolta kaikkien pirkanmaalaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Tuemme sinua elämäsi käännekohdissa. Kohtaamme sinut inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti. Työmme perustuu parhaaseen osaamiseen ja tutkittuun tietoon. Olemme sinua varten, elämän vuoksi.*”

Palvelutuotannon laadun varmistamiseksi ja varmentamiseksi on tarpeen, että ostopalveluissa on käytettävissä yhdenvertaiset menettelyt esimerkiksi asiakastyytyväisyyden mittaamiseen sekä haitta ja vaaratapahtumien kirjaamiseen.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- asettaa yhdenvertaiset laatutavoitteiden periaatteet omalle ja ostetulle palvelutuotannolle,
- että laatutavoitteiden periaatteiden on noudatettava lainsäädännön lisäksi kansallisia laatuvaatimuksia sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa ja omavalvontaohjelmassa määritellyjä tavoitteita.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että kuultiin asiantuntijana kehittämispäällikkö Kirsi Sariota kokouksessa.

Keskustelun aikana puheenjohtaja esitti, että päätösehdotuksen 1. kohta muutetaan päätösehdotuksesta poiketen siten, että laatutavoitteiden omalle ja ostetulle palvelutuotannolle tulee olla yhdenmukaiset.

Puheenjohtajan muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- että laatutavoitteiden omalle ja ostetulle palvelutuotannolle tulee olla yhdenmukaiset.
- että laatutavoitteiden periaatteiden on noudatettava lainsäädännön lisäksi kansallisia laatuvaatimuksia sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa ja omavalvontaohjelmassa määritellyjä tavoitteita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 30

Muut asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Tuukka Salkoaho

tuukka.salkoaho@pirha.fi

INTEGRAATIOJOHTAJA

- Yleisavustuksista tehdyt oikaisuvaatimukset.
- Kohdeavustushaku käynnistyy 22.5.2023.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tryyki, JOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä tiedoksi kokouksessa tulleet muut asiat.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että strategijahtaja Arto Ranta poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§25, §26, §27, §28, §30

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§29

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo

Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere

Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo

Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävän henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 14.30.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Päätöksen sähköistä tiedoksiantoa varten tekijä voi ilmoittaa sähköpostiosoitteensa.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen edellä mainitun kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuna, valitusasiakirjat saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.